

CATHERINE SHEPHERD

VRAZDA V LEDU

**CATHERINE
SHEPHERD**

**VRAZDA
V LEDU**

Přeložil Rudolf Řežábek

Copyright © 2018 Kafel Verlag, Inh. Catherine Shepherd

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

Translation © Rudolf Řežábek, 2021

Cover photo © Neuron Photo / Shutterstock.com

Říká se, že zmrznout je krásná smrt.

PETER STAMM, ŠVÝCARSKÝ SPISOVATEL
(z románu *Agnes*)

PROLOG

Cítím ledový chlad, který ve mně velmi pomalu zastavuje život. Vstupuje do mě zvenčí a zcela se mě zmocňuje. Proniká stále hlouběji do mého nitra. Dříve nebo později dorazí až k srdci. Nejprve ho jenom zahálí a pak postoupí do jeho svaloviny. Přes tuto ponurou vyhlídku si nemohu pomoci a musím obdivovat krásu ledu. Třpytí se a září. Světlo se tisíckrát lomí a vytváří fascinující kouzelný svět, ledový palác. Při tom pohledu na okamžik zapomenu na bolest celého těla. Paže a nohy mi namodrale otekly. Není divu. Teplota je pod nulou a já jsem skoro nahá. Za běžných okolností bych pobíhala sem a tam, dokud bych se opět nezahřála. V tom mi ale brání silný provaz, kterým jsem spoutaná. V hale kolem mě jsou všude bloky ledu a sochy. Studený ocelový nosník, ke kterému jsem přivázaná, mě tvrdě tlačí do zad. Sahá od podlahy až úplně nahoru a podpírá střechu. Stojím na betonu bosými chodidly. Chlad mi snad spojil nohy se šedou podlahou, protože mám pocit, že ztuhly na kámen. Podívám se na levý palec u nohy, chci jím pohnout. Ať se zvedne! Mozek několikrát ten příkaz opakuje, ale palec

neposlouchá. Totéž platí pro ostatní prsty, dokonce pro celou nohu. Jestlipak si ještě někdy obuju lodičky? Ne, spíš se sama sebe ptám, jestli vůbec tohle místo opustím živá. Zmocňuje se mě strach a svírá mi hrdlo. Zoufale škubu za pouta, ale nepovolují. Ani trochu. Je mi do pláče, ale slzy mi už zřejmě zmrzly. Připadá mi, že mám místo obličej strnulou masku. Přišla jsem o mimiku. Přitom právě působivý výraz obličej je jedním z darů, které mi dopomohly k tomu, čím jsem. Hraju divadlo. Žádné velké role, ale to nevadí. Velmi pomalu se propracovávám pořád výše. Zpočátku jsem se spokojila s malými vedlejšími rolemi, ale teď jsou má herecká vystoupení stále významnější. Mohu teď dokonce pronášet delší pasáže. Okamžitě se mi těžkopádně pohne jazyk, což mi připomene, že se nikdy nedočkám hlavní role, jestli se nedostanu z téhle patálie. Křičím, třeba mě někdo uslyší. Jenže zbědované zasípání z mého hrdla nedolehne asi ani ke stěnám haly. Strach ve mně narůstá do nepopsatelných rozměrů. Spočívá na mně jako tunové závaží a hrozí, že mě rozdrtí. Nechci umřít. Znovu otevřu ústa a křičím, dokud mi neselže hlas.

Za tuhle mizérii může moje touha po pozornosti a slávě. Chtěla jsem jít na casting na velkou roli, místo toho jsem skončila na tomhle ledovém místě. Byla jsem naivní? Měla jsem vytušit, že ten chlap vůbec není režisér? Mělo mě zarazit, když sliboval, že mi zajistí největší umělecký výstup mého života? Možná.

Touha po hlavní roli mě zaslepila. Visela jsem mu na rtech a všechno ostatní ignorovala. Například to, že nikde nebyly další uchazečky, nebo skutečnost, že jsme se vůbec nesetkali v divadle. Nejdřív jsem si taky myslela, že park se pro uměleckou

zkoušku dokonale hodí. Místo setkání bylo ve velmi tiché, klidné a opuštěné lokalitě za jezerem. Tam, kde nikdo neruší. Kromě toho se hra měla odehrávat v chladu. Při zpětném pohledu ode mě samozřejmě byla hloupost, že jsem tu past neprohlédla. Teprve když mi přitiskl na obličej šátek a mě pomalu opouštěly smysly, začalo mi být jasné, že musí mít za lubem něco ošklivého. Byla jsem překvapená, a kromě toho všechno proběhlo tak rychle, že jsem se ani nebránila.

Někde za mnou něco zařinčí a to mě vytrhne z myšlenek. Blíží se kroky. Rázem se mi rozbuší srdce.

„Nechte mě jít,“ žadoním a začnu se třást. „Nikomu nic neprozradím.“

Stoupne si přesně přede mě a se svráštělým čelem si mě prohlíží. Raději jsem měla držet jazyk za zuby. To, co jsem pronesla, se mu nelíbí. V očích se mu nebezpečně zableskne. Cítím zlo, které z něho vychází. Vyděšeně se tisknu k hranatému pilíři, který mi v té chvíli připadá jako spojenec.

„Slíbil jsem ti největší roli tvého života. Ty ji už nechceš?“ Kolem rtů mu pohrává ošklivý úsměšek.

Můj mozek jede na plné obrátky. Jakou odpověď chce ode mě slyšet? Chci žít. Pomalu přikývnu.

Usměje se.

Trochu si oddechnu. „Bolí mě ruce,“ zašeptám. Snad mě rozváže. On ale jenom pokrčí rameny a upřeně si mě prohlíží. Zamrazí mě. Nic neříká, jen vytáhne sklenku s nějakou kalnou tekutinou. Najednou cítím žízeň. Je tak silná, že tu hořkou vodu vypiju naráz. Na nepatrný okamžik se cítím líp, ale pak mě zaplaví vlna nevolnosti. Mých smyslů se jako temný mrak

zmocní olověná únava. Víčka mi mžikají. Z posledních sil se na něho podívám.

„Všechno bude dobré,“ ujistí mě a znovu se usměje.

Žilami se mi rozlévá palčivost, jsem úplně zmatená. Ledový chlad vystřídá tma. Pocitově to vůbec není tak zlé. Vznáším se pryč. To poslední, co vidím, je třpytivý led.

1

Juliiny prsty putovaly po příkrývce a narazily na shrnuté prostěradlo. Ospale otevřela oči. Florian už byl pryč. Povzdechla si a obrátila se na druhou stranu. Vzpomněla si, že mu někdy uprostřed noci zazvonil mobil. Nejspíš ho odvolali k nějakému případu. Zalitovala, že je pryč. Bez něj byla postel chladná – stejně jako nynější roční období. Na okno se lepily sněhové vločky. Zase sněžilo. Zima o sobě v Kolíně nad Rýnem dávala vědět už celé týdny, což bylo pro Porýní neobvyklé. Teploty se držely pod nulou a Julia si na to pořád ještě nezvykla. Měla mnohem raději léto, slunce, a především světlo. Její práce soudní lékařky ji beztak nutila pobývat celý den v umělé atmosféře pitevny. To pak byla vždy ráda, když se dostala na čerstvý vzduch a mohla si užít pár slunečních paprsků. Naopak zima byla ve znamení těžkých mraků – a hlavně s sebou letos přinesla ledový chlad. Proto by se teď ráda přitulila k Florianovi a nasávala do sebe jeho teplo. Budík na nočním stolku ukazoval krátce po sedmé. Zbývalo jí ještě trochu času. Lítostivě se zabořila do polštáře a čekala, až se zase dostaví spánek. Za pár minut ale zazvonil telefon.

„Schwarzová,“ zamumlala ospale.

„Tady Florian. Nezlob se, že tě budím, ale musíš se tady na něco podívat.“ Jeho hlas zněl vyděšeně.

Julia byla rázem vzhůru a nasadila si brýle. Takového Floriana neznala. Byl to zkušený kriminální komisař, vlastně by ho nic nemělo tak rychle vyvést z míry.

„Už jsem na cestě,“ odpověděla a nechala si poslat adresu.

Vyskočila z postele a oblékla se. V koupelně si rychle vyčistila zuby a zběžně si pročísla černé mikádo. Za běžných okolností by kladla větší důraz na zevnějšek a především by si dopřála sprchu, ale tón Florianova hlasu ji pobízel ke spěchu. Hmátla po klíčkách od auta a vyběhla z bytu. Její starý golf parkoval hned před domem. Julia už delší dobu uvažovala o tom, že se toho vozu zbaví. Pokaždé zatajila dech, když nastartovala a začalo hrát rádio. Stíny minulosti se nedaly jen tak jednoduše setřást. Vzpomínka na mladšího bratra byla od jejího posledního případu nesmazatelně spojená s tímhle autorádiem. Ačkoli teď byla v bezpečí, pořád ještě zažívala noci, kdy se probudila celá zpocená, protože měla dojem, že ji někdo pronásleduje.

Dnes ráno si rádia nevšímalá. Šlápla na plyn a rozjela se na sever města. Florian ji zavolal do Media Parku, rozlehlého kancelářského a obchodního komplexu v oblasti bývalého nákladního nádraží, který sousedil s obytnou zónou. Před areálem se rozkládalo malé uměle vytvořené jezero a rozlehlé prostranství. Právě sem Julia zamířila a zaparkovala auto před policejními ohraničovacími páskami, které se v ledovém ranním větru třepotaly pod tmavošedou oblohou. Pouliční lampy ještě svítily. K zemi se pomalu snášely ojedinělé sněhové vločky.

Nic nenasvědčovalo tomu, že se v dohledné době ukáže slunce. Julia vystoupila a hned si zvedla límec kabátu. Na šálu nebo rukavice nepomyslela. Alespoň že si vzala pořádné boty. Zateplené kotníkové boty s pevnou profilovanou podrážkou. Venku to klouzalo.

Floriana neviděla, ale přesně věděla, kam se musí dostat. Na břeh zamrzlého jezera, po kterém v létě pluly malé barevné loďky. Pohybovala se tam početná skupina policistů. Obklopovali ledovou sochu ozářenou reflektory. Vzápětí se od záplavy uniform oddělil muž. Florian. Pokynem ruky ji přivolał k sobě.

„Už jsi někdy něco takového viděla?“ zeptal se, když se k němu Julia přiblížila, a ukázal na sochu. Už už chtěla přikývnout, když si uvědomila, co má Florian na mysli. Zděšeně strnula s otevřenými ústy. Před ní stála asi dvoumetrová socha. Jemně modelovaná žena s dlouhými vlnitými vlasy a nějakým hranatým objektem v ruce, který Julia zpočátku nedokázala určit. To, z čeho jí přeběhl mráz po zádech, byla osoba, která vězela uvnitř. Vypadala jako menší vydání ledové sochy – tedy až na to, že šlo o člověka, nikoli neživý kus ledu.

Julia několikrát zamžourala. Tam v ledu se skutečně vznášela žena s vlnitými zrzavými vlasy, která stejně jako její větší věrné zobrazení držela v ruce nějaký předmět. Julia šokovaně zírala na mrtvou v silné vrstvě ledu.

„Panebože, ona tam uvnitř zamrzla,“ zašeptala a nebyla s to odvrátit oči. Zvedla ruku a dotkla se ledu. Okamžitě se na ni přenesl chlad a bezcitnost, s níž pachatel postupoval. Něco tak strašlivého ještě nikdy neviděla.

„Proto jsem chtěl, abys přišla. Nemám tušení, jak se tam oběť vůbec dostala.“ Florian ještě jednou obešel sochu. „Nejsou tu žádné řezy ani trhliny. Socha váží nejmní tunu.“

Julia se zadívala na tvář mrtvé, které bylo nejspíš sotva dvacet. Oči a ústa měla zavřené. Vypadala, jako by jenom spala. Předmět v její ruce bylo zrcadlo. Měla na sobě jednoduché bílé šaty a kolem pasu uvázanou stuhu. Neměla boty. Nohy se namodralé leskly, stejně jako veškerá viditelná kůže oběti. Ačkoli žena byla mrtvá, vypadala jakýmsi bizarním způsobem nádherně. Julia si bezděčně vybavila Elsu ze známého animovaného filmu *Ledové království*.

„Kdo udělá něco takového?“ zeptala se a rovněž obešla sochu.

Florian, který se často dokázal velmi dobře vcítit do pachatelova myšlenkového světa, pokrčil rameny.

„Jak říkám, něco takového jsem ještě neviděl. Pachatel její smrt zinscenoval jako umělecké dílo. Na veřejném místě, kde každý může jeho výtvar obdivovat.“ Rozhlédl se a ukázal na velmi rušnou silnici před jezerem. „Tady projedou každý den stovky aut. Ten, kdo to udělal, věděl, že jeho oběť vzbudí pozornost. Dokonce sochu nasvítit. Ty reflektory nejsou naše.“

Julia se podívala na tři zřejmě bateriové reflektory umístěné v pravidelných odstupech kolem sochy. Namodralé světlo zesilovalo chladnou působivost ledu.

„Chvilí to potrvá, než budu moct oběť pitvat,“ poznamenala Julia a opět si prohlédla bezduché tělo. „Na první pohled nerozeznám žádná zranění. Nikde tu není krev. Oběť možná zmrzla nebo ji pachatel otrávil či udusil. Upřesním to, až roztaje. Každopádně je dobře konzervovaná.“ Vrhla na Floriana dlouhý

pohled. „Jak ji odsud dostaneme? Tuhle masu ledu přece neodtáhneme do ústavu soudního lékařství.“

„Zavolám požárníky. Ti by ji měli co nejvíce zbavit ledového příkrovu. Jak dlouho to potrvá, než ji budeš moct pitvat?“

„Odhaduji dva dny, případně i tři,“ odvětila Julia a zapátrala v paměti po poslední zmrzlé mrtvole, která se jí dostala na pitevní stůl – poté co roztála. Bylo to dítě, které skončilo v mrazicím boxu. Chlapcova matka utajila těhotenství a novorozence bezprostředně po porodu zavraždila. Julia před sebou viděla chlapcovo červeno-modré oteklé tělo. Zemřel během velmi krátké doby. Umrznutí je děsivá smrt probíhající ve čtyřech fázích. Nejprve se tělo roztřepe a zvýší se svalový tonus. Tyto reakce slouží k vytváření tělesného tepla. Postižení cítí v končetinách většinou silné bolesti. Jakmile se tělesná teplota dále sníží pod dvaatřicet stupňů, začíná stadium vyčerpání. Svalstvo už nepracuje tak rychle, srdeční frekvence klesá a zpomaluje se i dýchání. Nastupuje určitá apatie doprovázená snížením pocitu bolesti. Při tělesné teplotě nižší než třicet stupňů následuje stadium ochrnutí, které člověku přivodí celkovou ztuhlost z chladu a bezvědomí. Při méně než sedmadvaceti stupních dochází nakonec k zástavě dechu. Srdce přestane pracovat. Člověk je klinicky mrtvý. Nenásleduje-li nyní resuscitace, je život definitivně ztracený.

Julia si zhluboka povzdechla a znovu se soustředila na mrtvou v ledové soše.

„Jak se sem vůbec dostala?“ zeptala se Floriana, který s pracovníkem ze zajištění stop lezl po zemi. Zvedl hlavu a namířil ukazovák na třepotající se policejní pásku.

„Tam vzadu jsme našli stopy pneumatik. Myslím, že pachatel nebo pachatelé použili vysokozdvížený vozík.“

Julia zahlédla Martina Saathoffa, Florianova partnera, který rovněž zkoumal stopy. Přistoupila k němu a pozdravila ho krátkým pokývnutím hlavou.

„Mám na hrbu hodně let policejní práce,“ zamumlal a zavrtil hlavou. „Jsem ve službě už dvacet let, ale něco takového jako tohle jsem ještě nikdy nezažil.“ Sklouzl pohledem k soše. „Po téhle silnici projíždí půlka města a všichni museli tu sochu vidět. Proč k čertu někdo musel nechat tu nebohou ženu zmrznout zrovna v ní?“ Saathoff si mezi prsty otáčel konečky dlouhého kníru. „Dosud máme jen ty stopy po pneumatikách, nic víc. Bohužel tu nejsou ani žádné bezpečnostní kamery.“ Ukázal na blok domů na druhé straně silnice. „Nejdřív musíme vyslechnout zdejší obyvatele. Třeba někdo z nich něco viděl.“

Julia pokrčila rameny. „Doufejme. Zdálky žena v soše každopádně není vidět, to se člověk nejdřív musí přiblížit.“

Saathoff přikývl. „Ano, ztraceně! To mě už taky napadlo. Žádný řidič, který tudy projíždí, tu mrtvou nevidí. Tak k čemu byla dobrá taková námaha?“

Julia se zamyslela. „Možná podcenil vzdálenost, nebo chtěl, aby všichni viděli jen tu sochu. Čím rychleji se mrtvola objeví, tím dříve ji odstraní, ale takhle mohlo obdivovat ledovou sochu mnohem víc lidí. Víte už, kdo je ta mrtvá?“

Saathoff zavrtil hlavou. „V okolí jsme nic nenašli. Žádnou kabelku, která by mohla patřit mrtvé, nebo něco podobného. Musíme projít databázi pohřešovaných, pokud nenajdeme její doklady zamražené v tom ztraceném kusu ledu.“

Julia se otočila, aby si ještě jednou prohlédla ledovou sochu. K vytvoření takového uměleckého díla a jeho umístění právě sem bylo zapotřebí spousty energie a plánování. Znovu se rozpomněla na zrcadlo v rukou mrtvé. Pomalu se po tenké vrstvě sněhu vrátila k Florianovi, který na zemi zřejmě něco našel. Jeho kolega pořizoval jednu fotografii za druhou. Pronikavé blesky fotoaparátu ozařovaly sněhové vločky, které se teď hustě sypaly z oblohy.

„Čert aby to vzal, začalo sněžit. Technici budou muset přidat, pokud ještě chtějí vůbec něco zajistit,“ ulevil si Florian a vstal. „Našli jsme půl otisku boty, velikost zřejmě dvaadváct. Profil mi připomíná turistickou obuv.“

„Co podle tebe znamená to zrcadlo?“ zeptala se Julia, která na tom předmětu pořád nemohla najít nic zvláštního. Florian přistupoval k takovým věcem jinak. Na rozdíl od ní se nedržel pouze holých a nesporných faktů, ale naslouchal i svému instinktu. Pokoušel se vcítit jak do oběti, tak i do pachatele.

„Hm,“ zamumlal a promnul si bradu. „Zrcadlo může znamenat všechno možné. Odráží vlastní podobu člověka. Mohlo by symbolizovat krásu, ale i ješitnost. Oběť je nepochybně atraktivní. Třeba byla ta žena arogantní nebo pachatele nějak odmítla. Zrcadlo jí to možná mělo stále připomínat.“

„Má ale zavřené oči, takže se nemůže sama na sebe dívat,“ připomněla Julia.

„To je fakt.“ Florian pokrčil rameny. „Jasně je teď asi jen to, že není zohavená. Někdo chtěl, aby vypadala krásně. Měla u toho jezera zazářit.“ Povzdechl si. „Tohle bude těžký případ, protože tu nemáme jedinou použitelnou stopu a počasí nám ne-

hraje do karet.“ Jako na potvrzení jeho slov se zvedl vítr a Julia ucítila na obličeji chlad.

„Jsi už celá promrzlá,“ konstatoval Florian a uchopil Julii za paži. „Jakmile tu skončí technici ze zajišťování stop, zavolám požárníky. Ty bys teď radši měla jít do tepla.“ Políbil ji na tvář. Julia se uvolnila z jeho sevření a podívala se na hodinky.

„Dnes přijde moje nová asistentka. Musím si beztak pospíšet, aby ji Holsten neodchytil dřív než já.“ Julia se usmála a stiskla Florianovi na rozloučenou ruku. „Zavolej mi, jestli ještě něco najdete.“

Opatrně přešla po zasněženém prostranství a nastoupila do auta. Do příchodu Lenji Nielsenové jí zbývalo třicet minut. Manfred Holsten neskrýval mimořádné nadšení. Materiály její nové asistentky byly vynikající. Mladá Finka chtěla bezpodmínečně několik let pracovat v Německu. Julia ještě nevěděla, jestli si s tou velmi dynamicky působící ženou padne do oka. Za to však nemohla nová spolupracovnice, ale srovnání s Juliiným bývalým asistentem Emanueleem, který byl velmi klidný člověk. Jeho smrt pro ni dosud byla těžká rána. Připadalo jí nesmírně obtížné, že ho musí nahradit někým jiným. Bylo jí však jasné, že potřebuje pomocnou asistentskou sílu. Bez ní se prostě neobejde. Musí Lenje Nielsenové poskytnout férovou šanci. Povzdechla si. V nejbližší době ji čekala spousta změn. Manfred Holsten, vedoucí ústavu soudního lékařství, měl krátce před důchodem. Hledání jeho nástupce běželo na plné obrátky. Julia si svého šéfa, který vedl ústav skoro dvacet let a představoval neuvěřitelnou pokladnici zkušeností, nesmírně vážila. Vždy kladl důraz na to, aby jeho pracovníci měli co nejširší rozhled. Úspěšný

forenzní lékař se podle jeho názoru musel v ideálním případě vyznat i v práci vyšetřovatelů. Jedině ten, kdo viděl místo činu a dovedl si názorně představit, jak pachatel postupoval, mohl správně vyložit celou řadu změn na mrtvém těle. Z tohoto důvodu Holsten nikdy nic nenamítal proti Juliině angažovanosti a její pravidelné spolupráci s kriminální policií a byl za ni nesmírně vděčný. Takhle úzce spolupracovat s policií nebylo vůbec obvyklé. Holstenův nástupce se na tyhle věci bude možná dívat úplně jinak a nedá se vyloučit, že Julii zavře na pitevně. Sama znala mnoho soudních lékařů, kteří jen zřídkakdy spatřili místo činu nebo nálezu, o vyslýchání svědků nebo doprovázení techniků ze zajišťování stop ani nemluvě.

Nechala starosti plavat a přidala plyn. Do ústavu to stihla právě včas. Když kráčela po chodbě ke své kanceláři, Lenja Nielsenová už stála přede dveřmi. Urostlá žena převyšovala Julii o půl hlavy. Dlouhá blondatá hříva Finky byla v ostrém kontrastu s Juliinými krátkými černými vlasy. Julia si totiž z praktických důvodů zkrátila účes, protože nechtěla pořád chodit po pitevně s copem.

„Dobré jitro,“ pozdravila Julia a podala své nové asistentce ruku. Všimla si jejího silného stisku. Emanuel jí nikdy ruku nestiskl tak pevně, na to byl nesmírně citlivý. Podívala se do světlemodrých očí mladé ženy, které na ni přátelsky hleděly.

„Zdravím. Jsem tak vzrušená, jak proběhne můj úplně první den,“ brebentila Lenja Nielsenová s velmi lehkým akcentem.

Julia bezděčně svraštila čelo. Snad její nová asistentka nebude patřit k těm lidem, kteří nevědí, kdy mají mlčet. Zdvořile se usmála a vyzvala Lenju, aby vstoupila.